

Aanval op schooluitval

Melden en registreren van verzuim en voortijdig schoolverlaten

Verzuim is vaak de eerste stap richting schooluitval. Daarom is het belangrijk dat onderwijsinstellingen en gemeenten zo snel mogelijk in actie komen bij verzuim van een leerling of deelnemer. In de praktijk blijkt dat niet alle regio's een sluitende aanpak van verzuim hebben. Daarom vindt u op dit factsheet de feiten en praktische informatie op een rijtje.

Waarom één Digitaal Verzuimloket?

Sinds 1 augustus 2009 zijn alle VO- en MBO-instellingen verplicht om het verzuim van jongeren tot 23 jaar te melden via het Digitaal Verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO, voorheen IB-Groep).

Onderwijsinstellingen melden hun verzuimgegevens tijdig bij dit loket, dat vervolgens automatisch de juiste woongemeente van de verzuimende leerling (RMC/ Leerplicht) op de hoogte stelt. Dat scheelt de scholen werk, want ze hoeven niet meer per leerling uit te zoeken welke gemeente of RMC-regio ze op de hoogte moeten brengen. Alle meldingen verlopen volgens een vast stramien; scholen hebben niet meer te maken met verschillende procedures van verschillende gemeenten. De leerplichtambtenaar of de RMC-coördinator neemt het verzuim in behandeling, na overleg met de onderwijsinstelling.

Wie is verantwoordelijk voor wat?

Leerlingen

zijn vanaf de leeftijd van 12 jaar medeverantwoordelijk voor hun gedrag op school en het bezoeken van de lessen.

Ouders

zijn verantwoordelijk voor de opvoeding, het welzijn en het gedrag van hun kinderen. Op grond van de Leerplichtwet moeten zij er op toezien dat hun kind bij een school is ingeschreven én de school bezoekt. Ouders en leerlingen zijn dus primair zelf verantwoordelijk voor naleving van de leerplicht.

Scholen

- zijn sinds 1 augustus 2009 verplicht ongeoorloofd verzuim te melden via het digitaal verzuimloket. Dat is verzuim na ongeoorloofde afwezigheid van 16 uren les- of praktijktijd in een periode van vier weken; dat staat ongeveer gelijk aan 3 dagen afwezigheid.
- zijn verplicht verwijderingen direct te melden aan de gemeente.
- moeten gemeenten alle informatie geven die deze nodig hebben voor uitvoering van de wet, bijvoorbeeld over in- en uitschrijvingen van leerlingen.
- moeten meervoudige problemen bij leerlingen signaleren en doorgeven aan de betrokken professionals, bijvoorbeeld in de Zorg- en Advies Teams (ZAT's).

Docenten en mentoren

zijn op school vaak de eersten die spijbelen en verzuim kunnen signaleren. Daarom is het essentieel dat zij goed op de hoogte zijn van de verzuimaanpak op hun school.

Inspectie van het Onderwijs

ziet er op toe dat scholen zich aan de wet- en regelgeving houden. Daarom gaat de Inspectie het meldgedrag en de daarbij horende registratie van verzuim en vsv van scholen thematisch onderzoeken en beoordelen. Dit gebeurt omdat het melden van verzuim cruciaal is in de aanval op schooluitval en het melden sinds 1 augustus 2009 verplicht is.

Het college van B&W

is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet en voor de uitvoering van de RMC-regelgeving. Gemeenten werken hiervoor samen in 39 regio's en benoemen uit hun midden één contactgemeente die een coördinerende rol vervult. Op lokaal niveau maakt de gemeente afspraken met het onderwijsveld, de provincie, Bureau Jeugdzorg en andere betrokken instellingen over de inzet en de werkwijze van de verschillende partners in de verzuimketen en de jeugdketen.

De leerplichtambtenaar / RMC-coördinator

heeft als taak, na een verzuimmelding, eerst een onderzoek in te stellen en de ouders en de jongere te bewegen alsnog hun verplichtingen na te komen. Als dit niet tot resultaat leidt, stelt een leerplichtambtenaar een proces-verbaal op en stuurt dit naar de officier van justitie. De leerplichtambtenaar heeft ook de bevoegdheid om een proces-verbaal op te stellen tegen het hoofd van de school als deze het verzuim niet meldt.

Schoolmaatschappelijk werk

biedt hulp aan leerlingen, ouders en/of leerkrachten, meestal in de school; signaleert potentieel verzuim (preventie) en geeft hulp bij achterliggende problemen. Als andere hulp nodig is om de problemen op te kunnen lossen, wordt bekeken welke hulpverlening of instantie hiervoor geschikt is en wordt doorverwezen.

Bureau Jeugdzorg

komt in beeld wanneer sprake is van achterliggende problemen waarvoor jeugdzorg nodig is.

De politie

kan een jongere die onder schooltijd niet op school maar op een openbare plek is, naar school terugbrengen. De politie meldt het aan de leerplichtambtenaar als blijkt dat er van schoolverzuim sprake is. Wanneer hiertoe aanleiding is stelt de politie ook Bureau Jeugdzorg op de hoogte van het contact met de jongere.

Praktijkvoorbeelden verzuimprojecten

100% verzuimactie Amsterdam

De school zet alles op alles om deelnemers binnen de schoolmuren te houden. Hiervoor worden 'leerplichtplus' ambtenaren ingezet, diverse acties uitgevoerd en zorg geboden aan de leerling. Zo moet een leerling zich afmelden vóór 9 uur; docenten registreren de afwezigheid in de klas; vóór 10 uur is er contact met de afwezigen die zich niet hebben gemeld; als er geen contact kan worden gelegd, wordt dezelfde dag een huisbezoek afgelegd; als een leerling weer op school komt, vindt een gesprek met de mentor plaats; na 3 dagen afwezigheid wordt een verzuimmelding gedaan aan de gemeente (LAS); RMC/Leerplicht zoekt binnen een week contact met de leerling en rapporteert terug

Dirk Huiberts
d.huiberts@dmo.amsterdam.nl
www.bureauleerplichtplus.nl

Digitaal klassenboek

Het Nova college in Haarlem heeft een digitaal klassenboek ontwikkeld als instrument voor

registratie van verzuim en om de betrokkenheid van de docent bij uitval te vergroten.

Piet Broeders
pbroeders@novacollege.nl
www.novacollege.nl

Suc6punt – centrale verzuimmelding

Het Suc6punt is het centrale punt voor verzuimmelding binnen ROC Koning Willem I College. In Suc6punt nemen studieadviseurs, medewerkers Succesklas, leerplichtambtenaren (incl. RMC) en proces- en administratieve begeleiders deel.

Nannie van Berkum
n.vanberkum@kw1c.nl
www.kw1c.nl

Verzuimproject Buitenhout College Almere (BHC)

De absentenregistratie van het BHC is gekoppeld aan een dagvers lesrooster. Leerkrachten registreren de absenten in het klaslokaal rechtstreeks in de computer. Aan iedere melding worden codes (acties) toegevoegd. Aan het eind van de dag

worden automatisch brieven uitgedraaid en opgestuurd aan de ouders/verzorgers met wie geen telefonisch contact is geweest. Binnen twee dagen moeten zij reageren. Dan blijkt of de leerling ongeoorloofd absent was. Geen reactie staat gelijk aan spijbelen.

www.buitenhoutcollege.nl

Way2Go

Way2go opereert in de RMC regio Noordoost Brabant vanuit drie subregio's: Oss, Veghel en Cuijk. Op iedere regio is een administratieve kracht en één of meerdere trajectbegeleiders. Way2go heeft naast een website een centraal melden registratiesysteem waarin alle voortijdig schoolverlaters worden geregistreerd, maar ook alle afspraken worden vastgelegd. Way2go nodigt jongeren uit voor een gesprek. Afhankelijk van de vraag van de jongere, kunnen de trajectbegeleiders verschillende intake- en assessment-instrumenten inzetten.

info@way2go.nl
www.way2go.nl

Ziekteverzuimproject: samenwerking tussen uit de interne/externe zorgstructuur

In dit project neemt de jeugdverpleegkundige van de GGD bij een signaal vanuit de VO-school contact op met de leerling die veelvuldig en om onduidelijke redenen verzuimt. Vanuit een gesprek/onderzoek wordt een analyse gemaakt en besproken met de leerling en

ouders. In samenwerking met de andere partners uit de interne/externe zorgstructuur wordt gewerkt aan een oplossing zodat de leerling weer naar school gaat.

Henk Loof: hloof@rnc-zvl.nl

Integrale aanpak van verzuim

ROC Eindhoven Integraal Performance Management (iPM) is een praktische en resultaatgerichte werkwijze die strategie, sturing en concreet dagelijks werk met elkaar in verband brengt. Het koppelt strategische doelen aan operationele bedrijfsprocessen en richt zich op verbetering van de operatie zodat de doelen ook daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Int-R-Act
Robert Bukkem
E: info@int-r-act.nl
W: www.int-r-act.nl

Meer informatie

Over het Digitaal Verzuimloket op www.ib-groep.nl of mail naar verzuim@ocwduo.nl.

Over het melden van verzuim en wet- en regelgeving: Marloes Lubberdink via m.lubberdink@minocw.nl of via 070-412 2544.

Ga voor veelgestelde vragen naar www.aanvalopschooluitval.nl